

ปฏิรูปที่ดิน

ปีที่ 47 ฉบับที่ 7 เมษายน 2568

ภาพปก โดย สุธิยะ ลิขิตะไธโย

ISBN 0857892-3
9 770857 892004

www.alro.go.th

@สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ทรงพระเจริญ

๒๙ เมษายน วันคล้ายวันประสูติ

สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าทีปังกรรัศมีโชติ

มหาอัครราชกุมาร สิริวิบูลยราชกุมาร

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม

ข้าพระพุทธเจ้า ผู้บริหาร ข้าราชการ

พนักงานราชการ และเจ้าหน้าที่

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

เลขาธิการ ส.ป.ก.ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้บัญชาเครื่องอิสริยยศ และร่วมซ้อมย่อยพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ประจำปี 2568

นายเศรษฐเกียรติ กระจ่างวงษ์ เลขาธิการ ส.ป.ก. พร้อมด้วย นายวัฒนา มั่งคิสา รองเลขาธิการ ส.ป.ก. ร่วมซ้อมย่อย พระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ประจำปีพุทธศักราช 2568 ในการนี้ เลขาธิการ ส.ป.ก. ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้บัญชาเครื่องอิสริยยศ รองเลขาธิการ ส.ป.ก. ปฏิบัติหน้าที่เป็นคู่เคียงในขบวนแห่อิสริยยศพระยาแรกนา โดยมี นายประยูร อินสกุล ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้ทำหน้าที่ พระยาแรกนา ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง

พระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ประกอบด้วย พระราชพิธี 2 พิธีรวมกัน คือ พระราชพิธีพืชมงคล อันเป็นพิธีสงฆ์ ซึ่งเป็นการประกอบพระราชพิธีวันแรกที่พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง เป็นพิธีทำขวัญพืชพันธุ์ธัญญาหารที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงอธิษฐานเพื่อความอุดมสมบูรณ์ของพืชพันธุ์ธัญญาหารแห่ง

ราชอาณาจักรไทย และพระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ (วันไถพรวน) อันเป็นพิธีพราหมณ์ โดยประกอบพระราชพิธี ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง ทั้งนี้ พระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ เป็นพิธีการซึ่งกระทำขึ้นเพื่อความเป็สิริมงคลและส่งเสริมบำรุงขวัญเกษตรกร เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการเพาะปลูก กำหนดจัดขึ้นในราวเดือนหกของทุกปี หรือเดือนพฤษภาคม ที่มีฤกษ์ยามที่เหมาะสมต้องตามประเพณี ซึ่งเป็นระยะที่เหมาะสมที่จะเริ่มต้นการทำนาคันเป็นอาชีพหลักของประชาชนคนไทย

งานพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ประจำปีพุทธศักราช 2568 จะมีขึ้นในวันศุกร์ที่ 9 พฤษภาคม 2568 งานพระราชพิธีฯ นี้เป็นพระราชพิธีที่สืบเนื่องมาแต่โบราณ มีความงดงาม และมีความหมายต่อพลกนิกรชาวไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาชีพการทำนา และผู้ประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม

ไอนคตต้บไม้และไอนคตต้บยางพารา

ไอนคตต้บไม้ไนเขตปฏิรูปที่ดินเป็นแนวคตใหม่ที่เกิดขึ้จกความพยายามของภาครัฐไนการสร้างมูลค่าให้กับทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาต้บไม้ที่ปลูกอยูบ่นที่ดินของรัฐซึ่งจ้ดสรรให้ประชาชนใช้ประโยชน์ เช่น ที่ดินไนเขตปฏิรูปที่ดินหรือที่ดิน ส.ป.ก. ที่ดินประเภทนี้แม้ประชาชนจะมีสิทธิใช้ประโยชน์ แต่ไม่มีกรรมสิทธิ์ไนที่ดินอย่างเต็มรูปแบบ

ส.ป.ก. ได้รับมอบหมายดำเนินการเรื่องนโยบายไอนคตต้บไม้โดยมีเป้าหมายคือ การยกระดับศักยภาพต้บไม้เพื่อใช้หลักประกันในระบบสินเชื่อ กับสถาบันการเงินต่าง ๆ รวมทั้งกองทุนเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และหนุนเสริมการสร้างรายได้จากการประกอบการเนื้อไม้รวมถึงคาร์บอนเครดิต เป็นต้น อันจะเป็นการเพิ่มมูลค่าที่ดิน และเป็นการกระตุ้นให้เกษตรกรหันมาปลูกต้บไม้แบบวนเกษตร หรือไนเชิงเศรษฐกิจมากขึ้น รวมถึงเป็นการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพสิ่งแวดล้อม และสร้างเศรษฐกิจสีเขียวไนสังคมภาคการเกษตร

การออกไอนคตต้บไม้

เป้าหมายหลักคือเพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าที่ดิน โดยการแปลงสินทรัพย์ (ต้บไม้) ให้เป็นทุนสำหรับใช้เป็นหลักประกันในระบบสินเชื่อและการสร้างรายได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม เบื้องต้บ ส.ป.ก. มีพื้นที่เป้าหมายคือพื้นที่ส่งเสริมภายใต้โครงการส่งเสริมระบบวนเกษตร พื้นที่ส่งเสริมจากกรมป่าไม้ และพื้นที่ที่เกษตรกรปลูกต้บไม้เอง

วิธีดำเนินการ :

- สร้างและพัฒนาระเบียบ กฎหมาย และกลไกไนการดำเนินงาน
- การออกไอนคตต้บไม้
 - เกษตรกรยื่นแบบแจ้งขอขึ้นทะเบียนไอนคตต้บไม้ ต่อ ส.ป.ก.จังหวัด
 - เกษตรกรเป็นผู้สำรวจ บันทึก และรับรองต้บไม้ไนที่ดินของตนเอง
 - ส.ป.ก.จังหวัด รับแจ้ง ตรวจสอบสถานะแปลงที่ดินไนระบบฐานข้อมูล ทะเบียนการถือครองต้บไม้ เอกสารต่าง ๆ ตามที่กำหนด
 - พิจารณาออกไอนคตต้บไม้แก่เกษตรกรที่ยื่นขอ

การพัฒนาศักยภาพไอนคตต้บไม้

- เพื่อให้เกิดการเข้าถึงสินเชื่อ เกษตรกรสามารถใช้ไอนคตต้บไม้เป็นหลักประกันเงินกู้ไน 3 แหล่งได้แก่

- (1) ส.ป.ก. โดยผ่านการสร้างและพัฒนาผู้ตรวจประเมินให้ได้ 200 รายต่อปี
- (2) ธ.ก.ส. โดยการทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) ระหว่าง ธ.ก.ส. กับ ส.ป.ก.
- (3) สถาบันการเงินอื่น

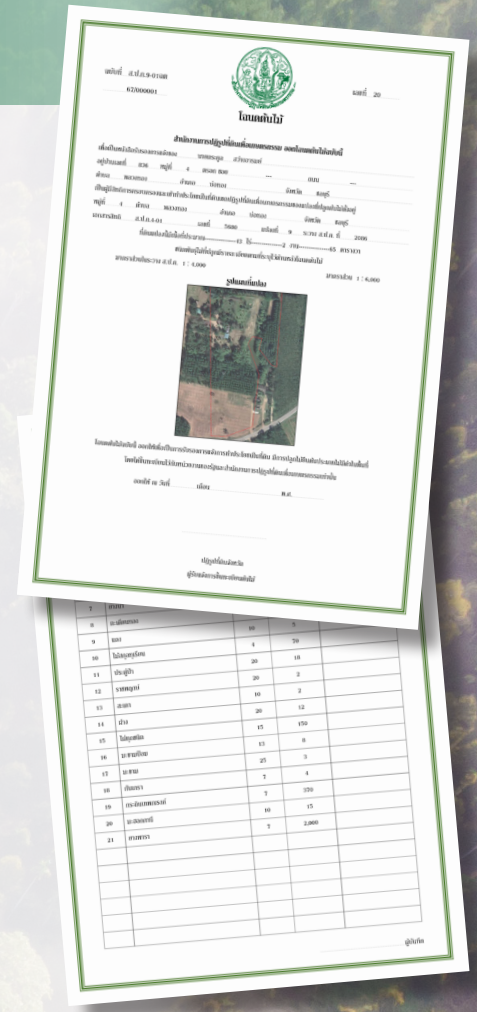
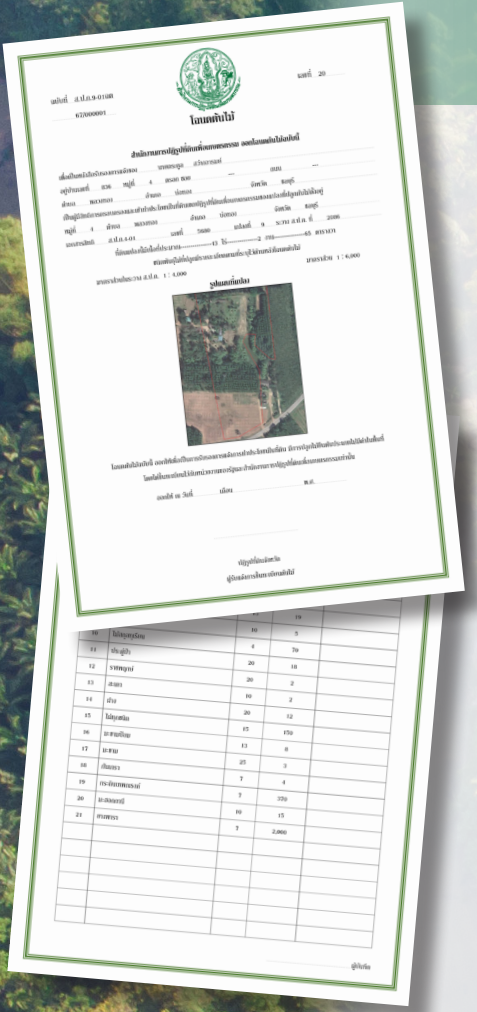
- การสร้างรายได้ เช่น การค้าเนื้อไม้ทั้งในและต่างประเทศ (EUDR) ครอบคลุมไปถึงการซื้อขายคาร์บอนเครดิต

การส่งเสริมการปลูกต้บไม้เพื่อเตรียมเข้าสู่ไอนคตต้บไม้

- ส่งเสริมการปลูกต้บไม้ไนรูปแบบสวนป่าเชิงเดี่ยว เช่น ส่งเสริมการปลูกไม้มีค่า ปีละ 10,000 ไร่ โดยมีงบประมาณสนับสนุนพันธุ์ไม้ ปัจจัยการผลิต และค่าดูแลรักษาต้บไม้ไร่ละ 1,000 บาท
- ส่งเสริมการปลูกต้บไม้ไนรูปแบบวนเกษตร เช่น โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนไนเขตปฏิรูปที่ดินจำนวนพื้นที่ 36,000 ไร่ต่อปี และปลูกต้บไม้ตามเงื่อนไขไอนคตเพื่อการเกษตรไร่ละ 10 ตัน (พื้นที่ 17 ล้านไร่ ตันไม้ 170 ล้านตัน)

หลักเกณฑ์และเงื่อนไข

- ผู้ยื่นต้บเป็นเกษตรกรเจ้าของแปลงหรือบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากเจ้าของแปลง
- เจ้าของไอนคตต้บไม้ต้บต้องเป็นเกษตรกรที่ได้รับการจัดที่ดินจาก ส.ป.ก. และเป็นผู้ปลูกต้บไม้
- หลักฐานประกอบการยื่น สำเนาหนังสือสิทธิที่ออกโดย ส.ป.ก./สำเนาบัตรประชาชน/สำเนาเอกสารรับรองการปลูกต้บไม้ (ถ้ามี)
- ประเภทต้บไม้ที่รับรองไอนคต เช่น ต้บไม้ที่ปลูกเองตามบัญชีแนบท้าย พรบ.สวนป่า พรบ.ป่าไม้ และตามเกณฑ์ที่ ธ.ก.ส.กำหนด
- ลักษณะต้บไม้ อายุ 3 ปีขึ้นไป/สูง 2 เมตรขึ้นไป/เส้นรอบวง 15 ซม.ขึ้นไป (วัดจากความสูงจากพื้นดิน 130 ซม.) /มีจำนวน 10 ตัน ขึ้นไป

ไม้มีค่า 58 ชนิด เป้าหมายใไอนคตต้บไม้ไนเขตปฏิรูปที่ดิน

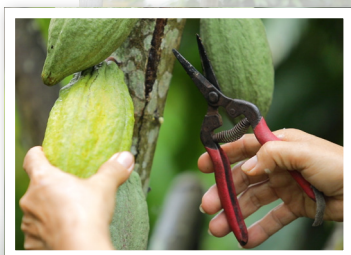
1. สัก	10. มะค่าโมง	18. ตะเคียนหิน	26. นางพญาเสือโคร่ง	34. อินทนิลน้ำ	41. สุพรรณิการ์	50. หลุมพอ
2. พะยุง	11. มะค่าแต้	19. ตะเคียนชันตาแมว	27. นนทรี	35. ตะแบกเลือด	42. เหลืองปรีดียาธร	51. กฤษณา
3. ชิงชัน	12. เคี่ยม	20. ไม้สกุลยาง	28. สัตบรรณ	36. นากบุด	43. มะหาด	52. ไม้หอม
4. กระซิก	13. เคี่ยมคะนอง	21. สะเดา	29. ดินเบ็ดทะเล	37. ไม้สกุลจำปี	44. มะขามป้อม	53. เทพทาโร
5. กระพี้เขาควาย	14. เต็ง	22. สะเดาเทียม	30. พฤกษ์	38. แคนหา	45. หว้า	54. ฝาง
6. สารธร	15. รัง	23. ตะกู	31. ปีบ	39. กัลปพฤกษ์	46. จามจุรี	55. ไม้ทุกชนิด
7. แดง	16. พะยอม	24. ยมหิน	32. ตะแบกนา	40. ราชพฤกษ์	47. พลับพลา	56. ไม้สกุลมะม่วง
8. ประดู่ป่า	17. ตะเคียนทอง	25. ยมหอม	33. เสลา		48. กันเกรา	57. ไม้สกุลทุเรียน
9. ประดู่บ้าน					49. กระทั่งใบใหญ่	58. มะขาม

โกโก้ไชยราช

นางเพ็ญศรี ไชยมิสุข

เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน กลุ่มวิสาหกิจชุมชนโกโก้ไชยราช หมู่ 6 ตำบลไชยราช อำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

“เมื่อได้รับการจัดสรรที่ดินจาก ส.ป.ก. จึงใช้พื้นที่อย่างคุ้มค่าที่สุด เดิมปลูกกาแฟ ปลูกทุเรียน ต่อมา ส.ป.ก. เข้ามาแนะนำโครงการ ให้มีการจัดกลุ่ม รวมตัวกันปลูกโกโก้ สายพันธุ์ชุมพร 1 ปลูกตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2564 ซึ่งทาง ส.ป.ก. ได้คอยให้คำแนะนำ ดูแลถามไถ่ติดตามผลอยู่ตลอดเราก็ตัดใจที่มี ส.ป.ก. ดูแลเรามีการพาไปดูงานที่จังหวัดระนอง ทำให้ได้รับความรู้ทุกขั้นตอน ตั้งแต่แรกเริ่มไปจนถึงขั้นตอนการนำไปแปรรูป ซึ่งเป็นแรงกระตุ้นที่ดีสำหรับเกษตรกร เมื่อปี พ.ศ. 2565 ได้มีการจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน เพราะ ส.ป.ก. แนะนำว่าถ้าจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนแล้วเราจะสามารถไปต่อได้อีกเยอะ เราอยากให้โกโก้อยู่กับเราและมีรายได้คู่กับเราเรื่อย ๆ ซึ่ง ส.ป.ก. เขาคอยดูแลสนับสนุนเกษตรกรที่ปลูกโกโก้เป็นอาชีพหนึ่งที่เราสร้างรายได้ให้กับเรา มันเป็นวิถีที่เราจะต้องดูแลขอขอบคุณ ส.ป.ก. อย่างมาก เมื่อก่อนพื้นที่ตรงนี้เป็นพื้นที่ป่าทั้งนั้น แต่เขาก็มาสร้างความหวังสร้างความฝันให้กับเกษตรกร มาสร้างความรู้ ยกพื้นที่ดี ๆ ให้เกษตรกรได้ทำมาหากิน ลืมตาอ้าปากได้จนถึงทุกวันนี้ สร้างความยั่งยืนให้เกษตรกรเล็ก ๆ กลุ่มหนึ่งทั่วพื้นที่ของตำบลไชยราชของเรา จะได้มีอนาคตที่ดีในวันข้างหน้าจากสิ่งดี ๆ ที่ ส.ป.ก. มอบให้”

เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน จ.ตรัง

นายเที่ยง ชุมอักษร หรือ น้ำเที่ยง ประธานกลุ่มวิสาหกิจบ้านเก่าพัฒนา ผู้ที่ได้รับหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตพื้นที่ปฏิรูปที่ดินจังหวัดตรัง จำนวน 7 ไร่ ในพื้นที่ หมู่ที่ 5 ต.อ่าวตง อ.วังวิเศษ จ.ตรัง เมื่อปี 2537 เดิมที่ดินแปลงนี้ปลูกยางพาราเป็นพืชหลัก และปลูกไม้ผลเสริมเพื่อการบริโภครอบที่อยู่อาศัย หากมีผลผลิตเหลือจากการบริโภคจึงนำไปจำหน่าย จากนั้น เมื่อมีโครงการปลูกพืชแซมสวนยางพารา ได้แก่ โครงการปลูกพืชสมุนไพรรวม ซึ่งจังหวัดตรัง ขึ้นชื่อคือ พริกไทยพันธุ์ปะเหลียน โดย ส.ป.ก. ส่งเสริมผ่านโครงการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นโครงการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ โครงการส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรรวม โครงการเกษตรอินทรีย์ รวมถึงโครงการส่งเสริมวนเกษตร

ทั้งนี้ ส.ป.ก. ยังได้สนับสนุนโรงอบสมุนไพรเพื่ออบแห้งก่อนจำหน่าย ปัจจุบันมีเกษตรกรให้ความสนใจและนำความรู้มาปรับเปลี่ยนจากการปลูกพืชเชิงเดี่ยวให้เป็นเกษตรผสมผสาน นอกจากพริกไทยพันธุ์ปะเหลียนแล้ว เกษตรกรในพื้นที่ได้มีการปลูกผลไม้ พืชผัก บริเวณรอบพื้นที่บ้านมากขึ้น มีการเลี้ยงปลา เลี้ยงผึ้ง เลี้ยงไก่ และนำพืชร่วมยาง เช่น ผักเหลียง พืชไม้

นายเที่ยง
ชุมอักษร

นายสมนึก
ครุฑชาติ

บทบรรณาธิการ | เมษายน 2568

ขึ้นชื่อว่า ทรัพยากรธรรมชาติ ย่อมหมายความว่า ทรัพยากรของธรรมชาติ เป็นสิ่งอันเป็นประโยชน์หรือมีคุณค่า ที่มนุษย์ต้องถนอมดูแลและรักษาคุณค่านั้น ๆ ไว้

โฉนดต้นไม้ในเขตปฏิรูปที่ดิน เป็นการสร้างมูลค่าให้กับทรัพยากรธรรมชาติ

(ท้าวอย่างไร)

ส.ป.ก. รับขับเคลื่อนเป้าหมายในปี 2568 จำนวน 7,200 ราย ทั้ง 72 จังหวัด ทั่วประเทศ 1,605,585 ไร่ ทุกจังหวัด ยกระดับศักยภาพต้นไม้ ไม้มีค่า 58 ชนิด เพื่อเป็นหลักประกันในระบบสินเชื่อ สร้างรายได้ การณเฝ้าถึงจำหน่ายคาร์บอนเครดิต เป็นสเต็มของสังคมภาคเกษตร

เน้น! สร้าง อนุรักษ์ พื้นฟู และก่อความยั่งยืน หากท่านที่อ่านมาถึงตรงนี้ และสนใจ สามารถติดต่อสอบถามรายละเอียดที่ ส.ป.ก. จังหวัดได้ทั่วประเทศ ส.ป.ก.ยินดีให้บริการ

ปฏิรูปที่ดิน

● ที่ปรึกษา ● เศรษฐกิจกรรณ จระจางงษ์ สุรชัย ยุทธชนะ วัฒน บังธินาส ปรัชญา ลัมภิล
● กองบรรณาธิการ ● กลุ่มประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ จิตติมา ธนศักดิ์ศรี อภิรดา ยอดมาลี
กิตติคุณ ฤทธิชัย พิทยา กิวิโชติ อลงกรณ์ ชอนจำปา สมชาติ รัตนมาลี
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) เลวที่ 1 ถนนราชดำเนินนอก เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
โทรศัพท์/โทรสาร : 0 2282 2577 Website : www.alro.go.th

ประกาศ

เกษตรกร ที่ได้รับการจัดที่ดินจาก ส.ป.ก

หากนำที่ดิน ไป ขาย หรือ ยกให้บุคคลอื่น
ที่มีใช้ คู่สมรส บุตร เครือญาติ เข้าทำประโยชน์ ก่อน 9 ธันวาคม 2566
ให้นำพา ผู้ที่ทำประโยชน์ในที่ดิน (ผู้ซื้อหรือผู้ที่เกษตรกรยกที่ดินให้)
หรือให้ ผู้ที่ทำประโยชน์ในที่ดิน (ผู้ซื้อหรือผู้ที่เกษตรกรยกที่ดินให้)

ไปยื่นคำขอรับการจัดที่ดินให้ **ถูกต้อง**
ตามระเบียบคัดเลือกเกษตรกร ข้อ 62

เมื่อพ้นกำหนดแล้ว
หากยังไม่ยื่นคำขอรับสิทธิตาม ข้อ 62
ส.ป.ก. จะต้องดำเนินการตามกฎหมาย
เพื่อนำที่ดินกลับคืน
เพื่อจัดให้ เกษตรกรรายอื่น ต่อไป

ภายใน วันที่ 9 ธันวาคม 2568

รายละเอียดเพิ่มเติม

นายเศรษฐเกียรติ กระจ่างวงษ์
เลขาธิการ ส.ป.ก.